

УДК 342.56:35+656.7

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2023.29.25>

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Карпенко Сергій Русланович,
докторант кафедри публічного та
приватного права
(Університет митної справи та фінансів,
м. Дніпро, Україна)

У статті надана загальна характеристика адміністративно-правового статусу суб'єктів державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Зауважено, що наявність в державі сучасної системи суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України з чітко визначеним законодавством адміністративно-правовим статусом усіх елементів її структури виступає головним чинником забезпечення ефективного виконання задач адміністративно-правового регулювання в цій галузі. Наголошено, що процес формування даної системи в Україні все ще залишається далеким від власного завершення, але засади нормативно-правового забезпечення діяльності даної системи вже закладені. Звернено увагу, що в першу чергу це стосується визначення своєрідності адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Наголошено, що дані суб'єкти входять до окремої категорії публічних органів, адміністративно-правовому статусу яких притаманна низка рис. Стверджується, що вони реалізують державно-владний вплив на об'єкти адміністративно-правового регулювання (в цілому суспільство, а також на його окремих членів). Встановлено, що їх основною ознакою виступає наявність певної компетенції та владних повноважень, що дозволяють їм втілювати свою волю у вигляді публічно-управлінських рішень, які є обов'язковими для виконання. Визначено, що юридичною базою діяльності суб'єкта адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України у значній більшості випадків стають адміністративно-правові норми, а в процесі власної роботи ці суб'єкти застосовують виключно форми і способи адміністративно-правового регулювання. Зроблено висновок, що аналіз діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України засвідчив недостатній рівень її результативності, навіть не дивлячись на те, що в зазначеній галузі задіяна значна кількість публічних інститутів, що пояснюється, насамперед, відсутністю розробленої теоретичної доктрини формування системи суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, адміністративно-правовий статус, владні повноваження, державно-приватне партнерство, компетенція, космічна галузь, орган публічного управління, суб'єкт.

The article provides a general description of the administrative and legal status of public-private partnership entities in the space industry of Ukraine. It was noted that the presence in the state of a modern system of subjects of administrative-legal regulation of public-private

partnership in the space industry of Ukraine with a clearly defined legal administrative-legal status of all elements of its structure is the main factor in ensuring the effective implementation of the tasks of administrative-legal regulation in this field. It is emphasized that the process of formation of this system in Ukraine is still far from its own completion, but the foundations of regulatory and legal support for the activity of this system have already been laid. Attention is drawn to the fact that, first of all, this concerns the determination of the originality of the administrative-legal status of the subjects of the administrative-legal regulation of the public-private partnership in the space industry of Ukraine. It is emphasized that these subjects belong to a separate category of public bodies, the administrative and legal status of which is characterized by a number of features. It is claimed that they exercise state-authority influence on the objects of administrative and legal regulation (society as a whole, as well as on its individual members). It was established that their main feature is the presence of certain competence and authority, which allow them to implement their will in the form of public-management decisions that are mandatory for implementation. It was determined that the legal basis of the activity of the subject of administrative-legal regulation of the public-private partnership in the space industry of Ukraine in the vast majority of cases is administrative-legal norms, and in the process of their own work, these subjects apply exclusively the forms and methods of administrative-legal regulation. It was concluded that the analysis of the activities of the subjects of administrative and legal regulation of public-private partnership in the space industry of Ukraine proved an insufficient level of its effectiveness, even despite the fact that a significant number of public institutions are involved in the specified industry, which is explained, first of all, by the lack of a developed theoretical doctrine of the formation of the system of subjects of administrative and legal regulation of public-private partnership in the space industry of Ukraine.

Key words: administrative-legal regulation, administrative-legal status, authority, public-private partnership, competence, space industry, public management body, subject.

Постановка проблеми. Досягнення високого рівня ефективності виконання задач адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України залежить від дуже багатьох чинників, серед яких особливого значення набуває наявність в державі сучасної дієвої системи його суб'єктів, належного відповідного рівня підготовки і підвищення кваліфікації відповідних спеціалістів, а також інформаційного забезпечення їх діяльності. Процес формування даної системи в Україні, на превеликий жаль, все ще залишається далеким від власного завершення. Проте, слід також погодитись з твердженням, що засади нормативно-правового забезпечення функціонування такої системи сьогодні вже закладені, і саме це створює широкий простір для подальшого розвитку інших її важливих елементів. Насамперед, це стосується визначення своєрідності адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми адміністративно-правового статусу органів адміністративно-правового регулювання вже багато разів ставали предметом дослідження багатьох фахівців у галузі адміністративного права, зокрема: В. Б. Авер'янова, О. В. Анпілогова, О. М. Бандурки, В. М. Бевзенка, Ю. П. Бітяка, І. Л. Бородіна, В. М. Гаращука, І. П. Голосніченка, Є. В. Додіна, С. В. Ківалова, Л. В. Ковалюк, Т. О. Коломощенко, В. К. Колпакова, В. Т. Комзюк, О. Р. Михайленко, Н. Р. Нижник, М. П. Орзиха, І. М. Пахомова, О. П. Рябченко, В. М. Селіванова, С. В. Таранушич, Ю. С. Шемшученко та ін. Проте деякі проблемні аспекти визначення адміністративно-правового статусу і сьогодні все ще залишаються актуальними у зв'язку з невірністю багатьох теоретичних та практичних проблем в даній сфері. І, незважаючи

на високу інтенсивність і широкий спектр досліджень, присвячених різноманітним аспектам даної проблематики, достатньо багато питань у даній сфері все ще залишаються дискусійними.

Метою даної статті є розкриття особливостей адміністративно-правового статусу суб'єктів державно-приватного партнерства в космічній галузі України, а також розроблення на цій теоретичній базі пропозицій до відповідного чинного законодавства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна юриспруденція все ще не розробила єдиного підходу до тлумачення понять «статус», «правовий статус», «правове положення», «правове становище», які доволі часто вживаються як в нормативно-правових актах, так і в науковій літературі, в більшості випадків юридичного характеру. На наш погляд, застосування дослідниками для характеристики тотожних явищ таких категорій, як «правовий статус», «правове положення», «правове становище» насамперед пов'язано з тим, що в тлумачних словниках категорія «статусу» визначається, як правило, або через положення, або через становище [1, с. 328; 2, с. 641]. Зробивши аналіз значної кількості наукової літератури з теорії держави і права, можна дійти висновку, що термін «правовий статус» застосовується переважно при характеристиці таких категорій, як людина, громадянин України, громадянин іноземної держави, апатрид та державний службовець, які є всі фізичними особами. Стосовно юридичних осіб (в тому числі також суб'єктів адміністративно-правового регулювання), то в переважній більшості випадків застосовується термін «компетенція» [3, с. 31–32], що, на наш погляд, є не зовсім обґрунтованим, оскільки компетенція є тільки одним із складових елементів правового статусу юридичної особи.

В юридичній літературі адміністративно-правовий статус юридичної особи найчастіше характеризується сукупністю встановлених законами, підзаконними нормативно-правовими актами і установчими документами прав та обов'язків юридичної особи в галузі публічного управління, а також адміністративною відповідальністю юридичної особи [4, с. 25]. Особливість того чи іншого визначення адміністративно-правового статусу залежить у першу чергу від того, які саме елементи обирає окремий автор для його характеристики. Саме з приводу елементного складу правового статусу в цілому та адміністративно-правового статусу, зокрема, порозуміння залишається відсутнім. Зокрема, І. С. Гриценко елементами правового статусу органів держави вважає правомочність та відповідальність [5, с. 174]. М. М. Бурбика вважає, що правовий статус потребує відповідей на наступні запитання: органом влади якого рівня є даний конкретний орган (центральний він чи місцевий); до якого виду органів влади він належить за змістом власної діяльності (орган влади, орган публічного управління, орган правосуддя тощо); яке офіційне найменування має такий орган влади; хто даний орган створює, формує особовий склад; кому цей орган влади підпорядкований, підзвітний, підконтрольний та перед ким; хто може скасовувати, призупиняти, змінювати та опротестовувати акти такого органу влади; якою є компетенція подібного органу влади; хто йому підпорядкований, підзвітний, підконтрольний, чії акти він може скасовувати, призупиняти, змінювати та опротестовувати тощо; яку юридичну силу мають акти даного органу влади; якими є джерела фінансування; чи наділений такий орган влади правами юридичної особи [6, с. 138]. У підручнику ж «Адміністративне право України» за редакцією В. В. Галунька, адміністративно-правовий статус особи визначається через сукупність правових засобів, які визначають місце та роль фізичної чи юридичної особи в системі адміністративно-правових відносин. Для аналізу адміністративно-правового статусу особи визначальними в такому разі є наступні правові інституції: публічні суб'єктивні юридичні права і обов'язки, правосуб'єктність особи, адміністративна відповідальність, а в окремих

випадках – дисциплінарна відповідальність посадових осіб органів публічної влади [7, с. 98].

Значно більш обґрунтованим та таким, що знайшов порівняно більш широку підтримку серед науковців, ми вважаємо підхід до розуміння адміністративно-правового статусу юридичних осіб, обраний О. О. Кожушко, яка зазначає, що адміністративно-правовий статус публічного органу складається з трьох наступних блоків: цільового (він визначає норми про мету, задачі і функції діяльності), організаційно-структурного (його складають юридичні приписи, які регламентують порядок утворення, реорганізації, ліквідації органу, його структуру, а також лінійну та функціональну підпорядкованість), а також компетенції як сукупності владних повноважень та підвідомчості [8, с. 58]. Дану тезу підтримують В. Б. Авер'янов, Ю. П. Битяк, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, О. В. Кузьменко та інші дослідники.

Ретельний аналіз висновків різних дослідників з приводу елементного складу адміністративно-правового статусу дає підстави сформулювати висновок про їх неоднорідність, а існуюча різноманітність їх думок зводиться головним чином до визначення його елементів. Крім того, одна частина науковців характеризує адміністративно-правовий статус суб'єктів права через його елементний склад, інша ж - у комплексі, тобто не виокремлюючи окремі елементи. Слід відмітити й ту обставину, що класичним елементним складом правового статусу є права, обов'язки і відповідальність, з чим згодна переважна більшість учених. Проте, на наше переконання, даний елементний склад є більш характерним для фізичних осіб як суб'єктів адміністративного права. Стосовно ж юридичних осіб в цілому та суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, зокрема, то вважаємо за доцільне до елементів їх адміністративно-правового статусу віднести цілі, задачі, функції, повноваження і відповідальність.

З метою правильного тлумачення адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України принципового значення, на наш погляд, набуває встановлення співвідношення поняття «система суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі» з дефініцією «державна система правової охорони державно-приватного партнерства в космічній галузі». Це дозволить, на наш погляд, більш чітко окреслити предмет нашого дослідження та уникнути можливого змішування і ототожнення адміністративно-правового статусу принципово різних суб'єктів суспільних відносин, пов'язаних з реалізацією публічно-управлінських функцій в сфері космічної діяльності.

На відміну від терміну «система суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі» дефініція «державна система правової охорони державно-приватного партнерства в космічній галузі» сьогодні вже отримала своє легальне визначення у відповідних законодавчих актах. З цього неважко зробити висновок, що під державною системою правової охорони прав суб'єктів державно-приватного партнерства в космічній галузі розуміється сукупність суб'єктів (державної і недержавної форм власності), які під час реалізації власних функцій реалізують задачі стосовно забезпечення правомірного володіння, користування і розпорядження результатами космічної діяльності, використовуючи при цьому достатньо широкий перелік форм і способів діяльності.

Категорія ж «система суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі» як науково-практична категорія деталізує перший термін та виокремлює в структурі системи державної охорони державно-приватного партнерства в космічній галузі окрему групу тих

суб'єктів, адміністративно-правовий статус яких характеризується наступними рисами. По-перше, суб'єкти адміністративно-правового регулювання покликані здійснювати державно-владний, впорядковуючий вплив суб'єкта адміністративно-правового регулювання (держави та її спеціальних органів чи посадових осіб) на об'єкти адміністративно-правового регулювання (суспільство, окремих громадян тощо). По-друге, основною рисою суб'єкта адміністративно-правового регулювання є наявність в нього визначеної компетенції та владних повноважень, що дозволяють втілювати свою волю в форму керівних команд, публічно-управлінських рішень, приписів, обов'язкових для виконання [9, с. 74]. Владний вплив, який виходить від суб'єкта до об'єкта адміністративно-правового регулювання, дає змогу підпорядковувати волю і діяльність останнього волі першого, що є принциповою умовою досягнення мети та вирішення задач, визначених суб'єктом адміністративно-правового регулювання. Відповідно об'єкт адміністративно-правового регулювання зобов'язаний підкорятися владній волі суб'єкта та в обов'язковому порядку виконувати його рішення. Тобто, взаємовідносини суб'єкта адміністративно-правового регулювання з об'єктом адміністративно-правового регулювання будуються на засадах «влада-підпорядкування». По-третє, юридичною базою діяльності суб'єкта адміністративно-правового регулювання в переважній більшості випадків виступають норми права адміністративного. І, по-четверте, в процесі власної діяльності суб'єкти адміністративно-правового регулювання використовують виключно форми і способи адміністративно-правового регулювання.

З урахування вказаних рис суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі, важко погодитись з висловленою в науковій літературі думкою про те, що, не зважаючи на ті відмінності між поняттями, які розглядаються, до суб'єктів адміністративно-правового регулювання слід віднести ті державні, і навіть ті громадські утворення, яким взагалі, з урахуванням специфіки їх діяльності, не притаманна жодна з наведених вище ознак і, як наслідок, вони можуть бути віднесені тільки до суб'єктів державно-приватного партнерства в космічній галузі [10, с. 45]. У якості прикладу можна назвати Відділення фізики і астрономії НАН України, Українську астрономічну асоціацію, Центр авіаційних і космічних систем НТУУ «КПІ» тощо. Отже, в структурі публічної системи державно-приватного партнерства в космічній галузі потрібно виокремити конкретну сукупність суб'єктів, покликаних реалізовувати публічно-управлінський вплив на всіх учасників суспільних відносин, що постають в сфері державно-приватного партнерства в космічній галузі.

Глибокий аналіз процесу функціонування суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України дає підстави констатувати ще недостатньо високий рівень її результативності, не зважаючи на те, що в зазначеній галузі задіяна достатньо велика кількість публічних інституцій. Це, насамперед, пояснюється відсутністю теоретично розробленої наукової концепції формування системи (а отже і структури) суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі, ретельної та науково обґрунтованої класифікації зазначених суб'єктів. Підтверджує дане твердження і аналіз тих наукових праць, які присвячені вивченню системи органів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України [11 та ін.], який свідчить про те, що переважна більшість науковців у власних працях обмежуються, як правило, простим перерахуванням тих структур, які задіяні в реалізації функцій адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі. Подібний підхід, на нашу думку, зовсім не сприяє

розробленню науково обґрунтованої ідеї формування сучасної системи суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі. На практиці ж безпосереднім наслідком такого становища є відсутність належної координації та взаємодії у питаннях адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України та з регулярним «розмиванням» відповідальності функціонуючих в зазначеній сфері суб'єктів. А між тим, від вирішення проблеми становлення ефективної системи суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України та залежить міцність фундаменту інноваційної моделі розвитку, її модернізації, підвищення рівня конкурентоспроможності в світовій соціально-економічній системі. А від цього, в свою чергу, залежать також перспективи створення нових робочих місць у нових галузях, що визначають сутність світової економіки XXI ст. – економіки, яка базується на високих технологіях.

Серед суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України можна виокремити значну кількість класифікаційних підгруп. Зокрема, якщо взяти до уваги той факт, що адміністративно-правове регулювання доволі часто в науковій літературі одержує широке тлумачення, тобто як сукупність всіх видів державної діяльності (усіх форм реалізації публічної влади), буде правильним стверджувати, що в залежності від напрямку діяльності держави в реалізації якого беруть участь ті чи інші суб'єкти адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі, останні можуть бути поділені на наступні групи: суб'єкти, які входять до системи органів законодавчої влади (Верховна Рада України, комітет з питань економічного розвитку Верховної Ради України) і суб'єкти, які входять до структури органів виконавчої влади. Причому остання група суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, з погляду на масштабність системи органів виконавчої влади, є найбільш розгалуженою, що вимагає, в свою чергу, проведення її подальшої класифікації. Справа полягає в тому, що органи виконавчої влади є достатньо численними і різноманітними, що зумовлено безпосередньою спрямованістю виконавчо-розпорядчої діяльності. Для кращого розуміння особливостей організації та діяльності суб'єктів адміністративно-правового регулювання, а також виявлення закономірностей у взаємозв'язках окремих суб'єктів здійснюють їх класифікацію, в основу якої покладені різні критерії. Найважливішими з них безумовно виступають територіальний масштаб діяльності, обсяг та характер компетенції, порядок вирішення підвідомчих питань, предмет спрямованості компетенції, становище і місце в системі суб'єктів [12, с. 116]. Так, у залежності від територіального масштабу діяльності, органи виконавчої влади поділяють на чотири наступні групи: центральні, органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим (далі – АРК), міжтериторіальні та місцеві.

Від того, який обсяг та характер компетенції мають органи виконавчої влади, їх поділяють на органи загальної компетенції, органи галузевої компетенції і органи функціональної (або спеціальної) компетенції. Зокрема, органи загальної компетенції - це органи, які в межах підвідомчої їм території здійснюють публічне управління і координацію усіх чи більшості підпорядкованих або підконтрольних їм органів галузевої чи функціональної (або спеціальної) компетенції [13, с. 260]. Вони несуть відповідальність за стан справ на відповідній території (на всій території України, території Автономної Республіки Крим (далі – АРК), області, району або міста). Саме тому вони здійснюють загальне керівництво та координацію діяльності органів галузевої та функціональної (або спеціальної) компетенції, підприємств, установ, організацій,

а також інших об'єктів. До числа органів загальної компетенції належать: Кабінет Міністрів України, Рада міністрів АРК, а також місцеві державні адміністрації.

Органи галузевої компетенції реалізують державну політику у відповідній галузі. Галузь - це поєднання об'єктів публічного управління під керівництвом відповідного органу виконавчої влади за ознаками виробничої єдності незалежно від їх місцезнаходження. Органами галузевої компетенції є: міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні підприємства, установи, інші структури і тим самим керують певною галуззю (Міністерство оборони України, Міністерство освіти і науки України), Державне агентство водних ресурсів України тощо), а також місцеві органи цих міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Адміністративна реформа свого часу було спрямована на зміни в побудові системи міністерств, а також інших центральних та місцевих органів виконавчої влади. Вона передбачала перехід до використання функціонального принципу утворення міністерств в поєднанні з галузевим принципом в тому випадку, якщо це було зумовлено специфікою відповідних секторів адміністративно-правового регулювання і поточним станом соціально-економічного розвитку держави [14, с. 34].

Органи функціональної (або спеціальної) компетенції забезпечують реалізацію політики держави в певній сфері, здійснюють керівництво з тих питань, які мають загальний характер для всіх чи багатьох галузей господарства, соціально-культурного будівництва.

Залежно від порядку вирішення підвідомчих питань, органи виконавчої влади поділяються на єдиноначальні та колегіальні. На чолі єдиноначального органу перебуває одна особа - керівник, який має право особисто приймати рішення з усіх головних питань компетенції даного органу. Єдиноначальність забезпечує оперативність керівництва, використання особистих здібностей і досвіду керівників та водночас підвищує їх персональну відповідальність, оскільки на особу керівника покладається відповідальність за діяльність усього органу публічного управління [15, с. 284]. До єдиноначальних органів належить абсолютна більшість органів виконавчої влади: міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, а також місцеві органи виконавчої влади. Проте і в єдиноначальних органах для вирішення найважливіших проблем створюються колегіальні органи (колегії, науково-технічні, техніко-економічні ради тощо).

На чолі колегіального органу перебуває група осіб, які входять до складу даного органу, тобто їх становище є організаційно і юридично оформленим. Головні питання, що віднесені до компетенції даного органу, обговорюють та розв'язують на засіданнях колективно. Для винесення рішення з обговорюваного питання необхідним є кворум. У колегіальних органах рішення найчастіше приймаються абсолютною більшістю голосів [16, с. 375], тобто якщо за дане рішення проголосувало більше половини присутніх членів даного органу. Як правило, це пов'язано зі значним обсягом їх компетенції і широкими задачами керівництва, які стосуються багатьох галузей та функцій публічного управління. Колегіальність створює умови для правильного вирішення найскладніших проблем керівництва за участю фахівців, із використанням їх досвіду. Саме тому до колегіальних органів, насамперед, належать: Уряд України і Рада міністрів АРК, а також окремі інші органи. Але і в цих публічних органах колегіальність доповнюється також єдиноначальністю керівників, які особисто розв'язують окремі оперативні організаційні проблеми діяльності очолюваного ними органу.

Щодо суб'єктів адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України важливою обставиною є з'ясування питання про їх компетенцію. Адже визначення обсягу компетенції цих суб'єктів та її правове закріплення має

дуже важливе науково-практичне значення, оскільки відсутність чіткої регламентації прав та обов'язків може призвести до фактів порушення закону, значного зниження рівня стану виконавської дисципліни, безвідповідальності за невиконання чи неналежне виконання власних обов'язків і прийнятих управлінських рішень. Представники юридичної науки поняття компетенції суб'єкта адміністративно-правового регулювання і досі вважають дискусійним як за формою, так і за змістом. Так, на думку Ю. С. Шемшученко та О. В. Скрипнюк, під компетенцією варто розуміти повноваження державного органу [17, с. 7]. На думку ж Н. О. Армаш, до змісту компетенції входить також коло задач державного керівництва, з метою забезпечення виконання яких закон визначає певний порядок діяльності [18, с. 51].

Висновки. Таким чином, за характером власної компетенції суб'єкти адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України поділяються на органи виконавчої влади, які наділені загальними, галузевими і функціональними (або спеціальними) повноваженнями. Органами загальних повноважень є ті органи, що в межах підвідомчої їм території реалізують завдання адміністративно-правового регулювання (а саме, управління і координацію) підконтрольних їм органів галузевої чи функціональної (або спеціальної) компетенції. Саме вони несуть відповідальність за стан справ на відповідній території (всієї України, області, району чи міста). Органи галузевих повноважень здійснюють політику держави у відповідній галузі. Даними органами виступають міністерства, оскільки саме на них покладається визначення пріоритетних напрямів розвитку відповідної галузі, забезпечення нормативно-правового регулювання в визначеній галузі тощо. Органи ж функціональних (або спеціальних) повноважень забезпечують процес реалізації політики держави в одній чи одразу декількох галузях шляхом надання адміністративних послуг, проведення державного нагляду та контролю, узагальнення практики застосування чинного законодавства, а також розроблення пропозицій стосовно вдосконалення нормативно-правових актів.

Список використаних джерел:

1. Адміністративне право України : словник термінів / за заг. ред.. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков : ДВНЗ «Запорізь. нац. ун-т». Київ : Ін Юре, 2014. 520 с.
2. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2007. 992 с.
3. Горбач М. І. Класифікація елементів адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративного права. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2017. № 2. С. 29–41.
4. Армаш Н. О. Важливість дієвого механізму контролю за створенням і діяльністю органів публічної влади. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Право*. 2014. Вип. 1. С. 24–31.
5. Загальне адміністративне право : підручник / І. С. Гриценко та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 565 с.
6. Бурбика М. М., Солонар А. В., Янішевська К. Д. Адміністративне право України : навч. посіб. Суми : Мрія, 2015. 357 с.
7. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
8. Кожушко О. О. Адміністративне право : навч.-метод. посіб. Київ : Ун-т «Україна», 2021. 164 с.
9. Сливка В. В. Пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання статусу суб'єктів процедури примирення сторін в адміністративному судочинстві. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2021. Вип. 49. С. 73–76.
10. Кошова С. П. Космічна галузь через призму забезпечення економічної безпеки. *Інвестиції : практика та досвід*. 2022. № 13-14. С. 44–50.

11. Возненко А. А. Оцінка ефективності державної допомоги космічній галузі. *Наукові праці НДФІ*. 2019. Вип. 1. С. 118–130.
12. Макушев П. В., Хрідочкін А. В., Ломакіна А. А. Стратегія модернізації діяльності органів публічної влади в умовах існування цифрового середовища. *Держава та регіони. Серія Право*. 2023. № 1. С. 114–120.
13. Дніпров О. Компетенція як елемент правового статусу органів виконавчої влади. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2017. № 861. С. 257–262.
14. Георгієвський Ю. В. Про визначення компетенції органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування як правового явища. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2016. Вип. 21. С. 34–36.
15. Грінь А. А. Становлення інституту дискреційних повноважень органів виконавчої влади як індикатор розвитку правової системи. *Альманах права*. 2016. Вип. 7. С. 283–286.
16. Могілевський Л. В. Роль центральних органів виконавчої влади у сфері видання нормативно-правових актів підзаконного характеру. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2015. Т. 16. С. 373–380.
17. Шемшученко Ю. С., Скрипнюк О. В. Методологічні проблеми взаємодії держави і громадянського суспільства в сучасній Україні. *Правова держава*. 2017. Вип. 28. С. 3–12.
18. Армаш Н. О. Поняття і сутність компетенції як елементу адміністративно-правового статусу керівника органу виконавчої влади. *Вісник Академії митної служби України. Серія : Право*. 2009. № 2. С. 48–53.